

RAN - 1902070103030001

RAN-1902070103030001

M. Ed. (Sem. - III) Examination November - 2023

System, Structure and Issues in Secondary Education

CBCS : SCCS - 1

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 70

સૂચના : / Instructions

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

☛ **M. Ed. (Sem. - III)**

Name of the Subject :

☛ **System, Structure and Issues in Secondary Education CBCS : SCCS - 1**

Subject Code No.: **1902070103030001**

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

(૨) પ્રત્યેક પ્રશ્નનાં ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવ્યા છે.

(૩) પ્રશ્ન ક્રમાંક ત્રણથી પાંચના ઉત્તરો આશરે ૩૦૦ થી ૪૦૦ શબ્દોમાં આપો.

પ્ર. ૧.(અ) નીચે આપેલી ખાલી જગ્યા યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરીને પૂરો:

૧૦

(૧) VET _____ નું સંક્ષિપ્ત રૂપ છે.

(અ) vocational education and training

(બ) vocational education for teacher

(ક) vocational education with training

(ડ) vocational educational training

(૨) સાર્વત્રિક માધ્યમિક શિક્ષણના અમલીકરણ માટે _____ આયોજન જરૂરી છે.

(અ) વિકેન્દ્રિત

(બ) કેન્દ્રિત

(ક) વિકેન્દ્રિત સૂક્ષ્મ સ્તરીય

(ડ) આમાંથી એકેય નહીં

(૩) માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ પ્રણાલીની મુખ્ય ભૂમિકા _____ માટે છે.

(અ) ટેકનિકલ માનવશક્તિ

(બ) કૌશલ્ય વિકાસ

(ક) અ + બ

(ડ) આમાંથી એકેય નહીં

- (૪) માધ્યમિક શિક્ષણમાં સમાનતા લાવવા શાળા વ્યવસ્થાએ _____ સામે ઝઝુમવું પડશે.
 (અ) અપંગતા (બ) સમાજ
 (ક) સંસ્કૃતિ (ડ) આમાંથી એકેય નહીં
- (૫) જાહેર શિક્ષણની સામાન્ય શાળા પ્રણાલી _____ માટે જરૂરી છે.
 (અ) વર્ગ ભિન્નતા (બ) સામાજિક અલગતા
 (ક) અ + બ (ડ) આમાંથી એકેય નહીં
- (૬) _____ પ્રવર્તમાન માધ્યમિક શિક્ષણની ખામી નથી.
 (અ) જીવનથી વિમુખ (બ) સંકુચિત
 (ક) અ + બ (ડ) શિક્ષણથી વિમુખ
- (૭) માધ્યમિક શિક્ષણના હેતુ અંગે 'વ્યક્તિત્વ વિકાસ'ની ભલામણ _____ એ કરી હતી.
 (અ) NPE - ૧૯૮૬ (બ) POA - ૧૯૯૨
 (ક) NCERT (ડ) આમાંથી એકેય નહીં
- (૮) RMSA નો પ્રારંભ _____ અર્થે થયો.
 (અ) સાર્વત્રિક પ્રવેશ (બ) ગુણવત્તા સુધારણા
 (ક) અ + બ (ડ) આમાંથી એકેય નહીં
- (૯) _____ ઓપનબુક પરીક્ષાની વિશેષતા છે.
 (અ) ગોખણ પટ્ટીથી મુક્ત (બ) મૌલિક લખાણની તક
 (ક) પુસ્તકમાંથી લખવાની તક (ડ) આ બધા જ
- (૧૦) _____ માં શિક્ષણનું માળખું ૪+૫+૨ છે.
 (અ) ફ્રાંસ (બ) ફિનલેન્ડ
 (ક) યુકે (ડ) રશિયા
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ૩૦ થી ૪૦ શબ્દોમાં ઉત્તરો આપો. ૧૦
- (૧) માધ્યમિક શિક્ષણના લક્ષણો ક્યાં છે?
- (૨) માધ્યમિક શિક્ષણ અંગે કોઠારી પંચની ભલામણો જણાવો.
- (૩) IGCSE નું કાર્ય શું છે?

- (૪) શિક્ષણમાં સ્થગિતતા શા માટે જોવા મળે છે?
- (૫) વિદ્યાર્થીમાં ગુનાવૃત્તિના કારણો જણાવો.
- (૬) બહુવિધ બુદ્ધિ એટલે શું છે?
- (૭) 'શિક્ષણમાં ICT નો ઉપયોગ' ની મર્યાદા શી છે?

પ્ર. ૨. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ૧૫૦ થી ૧૮૦ શબ્દોમાં ઉત્તરો આપો. ૨૦

- (૧) આઝાદી પૂર્વે ભારતમાં માધ્યમિક શિક્ષણ અંગે ચર્ચા કરો.
- (૨) માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ અંગે NPE - ૧૯૮૬ ની ભલામણોની યથાયોગ્યતા ચર્ચો.
- (૩) ફાંસનાં માધ્યમિક શિક્ષણનું માળખું ચર્ચો.
- (૪) દિવ્યાંગ બાલકને શિક્ષણ આપવામાં શી કાળજી રાખવી જોઈએ?
- (૫) વર્ગખંડ શિસ્ત પર અસર કરતા પરિબળો કયા છે?
- (૬) મંદ અધ્યેતાને કઈરીતે ઓળખશો?
- (૭) તમને માધ્યમિક કક્ષાએ પરીક્ષામાં ક્યાં ફેરફાર જરૂરી લાગે છે?

પ્ર. ૩. ડેલાર રીપોર્ટને ધ્યાનમાં રાખી ભારતમાં માધ્યમિક શિક્ષણમાં સુધારા સૂચવો. ૧૦

અથવા

પ્ર. ૩. ભારતમાં માધ્યમિક શિક્ષણની નીચેના મુદ્દાઓ સંદર્ભે ચર્ચા કરો.
હેતુઓ, સ્વરૂપ, વિસ્તાર

પ્ર. ૪. ઓસ્ટ્રેલિયા અને ભારતનાં માધ્યમિક શિક્ષણનો તુલનાત્મક અભ્યાસ રજૂ કરો. ૧૦

અથવા

પ્ર. ૪. RTE Act - ૨૦૦૯ ને ધ્યાનમાં રાખી શાળા વ્યવસ્થા સમિતિ સંદર્ભે ચર્ચા કરો.

પ્ર. ૫. ભારતમાં માધ્યમિક કક્ષાએ ઓનલાઈન પરીક્ષામાં કઈ સમસ્યાઓ અને પડકારો છે? તમારા ઉકેલ સૂચવો. ૧૦

અથવા

પ્ર. ૫. માધ્યમિક કક્ષાએ ઓપનબૂક પરીક્ષા અંગે ચર્ચો.

ENGLISH VERSION

Instructions:

- (1) As per the instruction no.1.
- (2) Marks of Each question have been shown on the right side.
- (3) Give answers about 300 to 400 words, the questions from No. three to five.

Q. 1. (A) Select the proper option and fill in the following blanks. 10

1. VET is abbreviation of _____
(A) vocational education and training
(B) vocational education for teacher
(C) vocational education with training
(D) vocational educational training

2. _____ planning is needed for implementation of universal secondary education.
(A) decentralized (B) centralized
(C) decentralized micro level (D) none of these

3. The secondary and higher secondary education system has key role to play for _____.
(A) technical manpower (B) skill development
(C) A + B (D) none of these

4. To acquire an equality in secondary education, school system will have to strive for _____.
(A) disability (B) society
(C) culture (D) none of these

5. Common school system of public education is necessary for _____.
(A) class- distinction (B) social segregation
(C) A+B (D) none of these

6. _____ is not a defect of the present secondary education.
(A) isolated from life (B) narrow
(C) A+B (D) isolated from education

7. 'Development of personality' for aim of secondary education was recommended by _____.
(A) NPE-1986 (B) POA-1992
(C) NCERT (D) none of these

8. RMSA was launched for _____.
- (A) universal access (B) quality improvement
(C) A + B (D) none of these
9. _____ is a specialty of the open book examination.
- (A) Free from cramming
(B) Opportunity for original writing
(C) Opportunity to write from a book
(D) All of this
10. The structure of education is 4 + 5 + 2 in _____.
- (A) France (B) Finland
(C) UK (D) Russia

(B) Answers any five of the following in 30 to 40 words. 10

1. What are the characteristics of secondary education?
2. State recommendations of Kothari commission for secondary education.
3. What is the function of IGCSE?
4. Why is there stagnation in education?
5. State reasons for the delinquency in student.
6. What is multiple intelligence?
7. What is the limitation of 'the use of ICT in education'?

Q. 2. Answer any five of the following in 150 to 180 words. 20

1. Discuss the secondary education in pre-independence India.
2. Discuss the appropriateness of the recommendations of NPE-1986 regarding secondary and higher secondary education.
3. Discuss the structure of secondary education in the France.
4. What care should be taken in educating differently able children?
5. What are the factors that affect classroom discipline?
6. How do you recognize a slow learner?
7. Which reforms are necessary in the examination at secondary level?

Q. 3. Suggest reforms in secondary education in India by considering the Delors commission report. **10**

OR

Q. 3. Discuss the following topics of secondary education in India. Objectives, Nature, Scope.

Q. 4. Present the comparative study of secondary education in Australia and India. **10**

OR

Q. 4. Discuss the school management committee by considering RTE Act-2009.

Q. 5. What are the problems and challenges in online examination at secondary level in India? Suggest your solution. **10**

OR

Q. 5. Discussions on the Open Book Examination at secondary level.
